

Az előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 " 50 "
Negyed évre 1 " 25 "

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítónak: 10 forint, felévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni egyes lapmunkákat vehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BOHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N.** (Domjan I.) üzletében és a fűzőhívtársaságban.

Hirdetések:

mindentör árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilvánterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
Barek J. és társa **Erfurthban**, Haasenstein és Vogler, Steiner **A. Hamburgban**, Daube G. L., Knoll Ignac **Frankfurtban**, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf **Bécs**.
Magyarországon:
Eckstein Bernát Gaidberger **A. V.**
Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja **Budapestben**.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája **Pécsben**.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Egyleteink közgyűléseiről.

— Ismét néhány egyesület működéséről kell számot adnunk; közgyűléseik és az azokban előterjesztett évi jelentések annyira közérdekűek, hogy a szokások rövid vázlaton kívül tüzetesebb méltatást érdemelnek.

Első sorban a nőegylet közgyűlése hívja ki a figyelmet. Ez egyesület, mely a valódi emberbaráti szeretet tiszta forrásából nyerte életerejét, közel tizenhét éve áll fenn és megszületéséért méltó elismerés illeti városunk hőlyeit, kik fáradságtalan tevékenységgel, lelkesült ügybuzgalommal nemcsak felkarolták a nemes célu egyesület, hanem azt hűséggel, állandó szeretettel felvirágoztatták. Ki-ki érzi, mily nemes feladat a szegények sorsát enyhíteni, a szenvedők könnyeit letörölni, az árvákat istápolni és e feladatot a nőegylet kitartó buzgósággal teljesíti, teljesítését a jövőre is körültekintő gondossággal biztosítani igyekszik.

Az egyesületnek 140 alapító, 250 résztvevő és 142 pártoló tagja van, kik évenként tette-mes pénzüsséggel járulnak az egyesület vagyonának gyarapításához. E járulékokon kívül még külön befolyt 255 forint kegyes adományokban, ugy a karácsonyi adományozás is felemlítendő; az egyesület által rendezett táncmulatságok után pedig 1283 frt folyt be. A pénztári kimutatás elég öröndetes adatokat tár fel, mert egyrészt a közönségnek áldozatkészségét és az egyesület iránti rokonszenvét, másrészt az egyesület vagyonának folytonos növekedését igazolja és mindenképpen az egyesület vezérlők törhetetlen buzgóságáról tesz tanuságot.

De van némi kifogásunk is a „nem az lévén mindig a jóbarát, ki hibáinkat eltakarja,“ a kifogások legjavát nem is hallgatjuk el. — Így az egyesület vezetése alatt álló Fröbel-féle gyermekkert sem felel meg a mai kor kívánalmainak, az ma is nagyon primitív szervezete s hogy nem emelkedik, sőt hanyatlak, mutatja azon körülmény, hogy a gyermekek száma apad, az előkelőbb körök pedig épen nem küldik oda gyermekeiket, hanem — főleg a lánykakat — a magánintézetek által fenntartott óvodákba iratják be. De lehet-e másképp, ha a tisztelt nőegylet e cimen takarékoskodni akar s az egész intézmény fenntartása mult évben 1448 frt 54 krba került, melyhez saját pénztárából csak 142 frt 54 krt, mondván: egyszáz-negyvenkét forint 54 krt adott s már ez elenyészőn csekély összeget is deficitnek

nevezi. Tehát ez intézet fenntartása nem is cél többé, mely fejlesztést, reformokat igényel, hanem teher, melyre másfél száz frtot is áldozni veszteség.

Gyökereken változtatni kellene a gyermekkernek a multból öröklött hibás szervezésén; újabb tantervek alkalmazása, a fiu és leány gyermekek teljes elkülönítése, a nőegylet tagjaiból napi felügyelők által történő ellenőrzése, a tandíjak leszállítása és később teljes megszüntetése által és az ily intézeteknél behozott paedagogikai szabályok szigorú alkalmazásával meg kell felelni az ily óvóiskola fontos és közhatalmas céljának.

Midőn még megemlítjük, hogy a nagyterem átalakítására 604 frt 50 krt költött el, mit bizonyára az abban rendezett magánmulatságok tették szükségessé — azon óhajjal zárjuk ismertetésünket, hogy a pécsi nőegylet továbbra is működjen oly áldásosan, mint fennállásának tizenhét évi ideje alatt; de igyekezzék a jótékonyág gyakorlásán kívül, illetőleg azzal kapcsolatosan a társadalmi életre szerzett befolyását is fokozni és minél szélesebb körre kiterjeszteni.

Méltó figyelmet érdemel a „Pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyező egyesület“ is, mely kitűzött céljának valóban híven, nagy igyekezettel, becsülettel felelt meg és derekasan befutott tizenkét éves pályája után minden elfogulatlan ember, ki az egyesület törekvéseit ismeri, kénytelen — és bizonyára szívesen is teszi — elismeréssel adózni az egyesületnek. Mindinkább tért hódít kereskedői ifjúságunk és szövetkezete s ma már valóban a város társadalmi életének számot tevő tényezőjévé vált. Szigorúan hű marad céljához, nem experimentál, nem nagyraavagyó; szerény, hálás, átérti az utjában álló nehézségeket s minden szabad percet felhasznál azok megszüntetésére, a nélkül, hogy követelő lenne. Az önképzést, a művelődést igazán szívén hordja az egyesület s nem lehet eléggé dicsérni azt a meleg érdeklődést, odaengedő buzgóságot, melyet a szakelőadások és felolvasások iránt a tagok egytől-egyig kitüntettek. Valódi jótéteménynek tekintették ama szakelőadásokat és felolvasásokat és az ott elhíntett mag bizonyára termékeny talajra esett; a közgyűlésen felolvasott jelentés meleg hangja mutatja; mily szívesen vették azt, a mi adatot.

Az egyesület lefolyt évi működését a volt főjegyző: Fürst Gyula érdekesen csoportosította össze és ez adatokból meggyőződést szerzettünk az egyesület szellemi haladásáról

és anyagi szilárd állásáról. Van az egyesületnek 5 alapító, 7 tiszteletbeli, 107 pártoló és 188 rendes tagja és, a mi nevezetes, a lefolyt évben 21 új taggal szaporodott a tagok száma. — A könyvtár tetemesen gyarapított és e célra 593 frt 33 krt. adatott ki, mi öröndetes kulturai jelenség.

Mi ugyan mindenkor szívesen felemlítjük az egyesület működésének egyes mozzanatait, de kötelességünknek ismertük az egyesület közgyűlését e helyütt külön is felemlíteni s az évi jelentés ezen buzdító szavait ismételnünk: „Kérjük az egyesület tagjait, legyenek ott mindenütt szívvel és lélekkel, hol az egyesület érdekeiről van szó s működjenek erős akarral, teljes egyetértéssel közre azon szép és nemes cél elérésében, a melynek megvalósítására az egyesület tagjai hivatvák!“

A borkereskedők egyesületének e hó 25 ikén tartott közgyűlésén felolvasott terjedelmes választmányi jelentés számos adattal bizonyította az egyesület szükségességét s hogy néhány hónap alatt is mily erős állást vívott ki magának; kitűzött feladatának s azon céljának, hogy a borkereskedés felvirágoztatását s a borkereskedelem terén a szolid üzleti elvek általános meghonosítását elősegítse, híven megtelelt. Bár az egyesület eddig csak 27 tagja van, mégis magában foglalja a pécsi borkereskedők legnagyobb és legtekintélyesebb részét s mert az egyesület minden tagja nagy érdeklődéssel s igazi odaadással viseltetik a kitűzött célok iránt, e számot keveslen még sem lehet; hiszen a feladat helyes felfogása és érvényesítése inkább imponál, mint a tagok nagyobb száma s ezt igazolja azon, az egyesület névze igen öröndetes körülmény is, hogy a műbör-gyártás tárgyában a szakminisztériumhoz intézett felirata, abban foglalt álláspontjai és okai kellő méltánylásban részesültek s az ismert törvényjavaslat, dacára annak, hogy az e tárgyban meghívott szaktanácskozmány és legtöbb kereskedelmi kamara azt némi módosításokkal elfogadni hajlandó volt, sőt a javaslatot befolyásos körök támogatták, ellenzó álláspontot pedig a pécsi borkereskedők egyesületén kívül csak is a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara foglalt el — levétetett a napirendről.

Terünk szük kerete nem engedí meg az egyesület működését ezuttal bővebben ismertetni, csakis azon személyváltoztatást kell még regisztrálnunk, hogy az eddigi alelnök helyett huszonkét szavazó közül huszonegy szavazattal Schapringner Gusztáv ur választott

meg s így e tényben is az egyesület összetartása nyilatkozik.

A magyar nyelvű tisztizsga.

Ilyenkor, a választások előtt a heccmesterek, kiknek hivatásuk az, hogy egyrészt az országot folytonos igazoltatásban tartsák, másrészt a közeledő választások alkalmából hatalmas frázisokat dobjanak a nép közé — kifogyhatatlanok igazlat szülő kérdéseknek felszínre hozatalában. Ilyen volt az is, hogy az egyetemi ifjúság demonstráljon a tisztizsgának magyar nyelven leendő letétele mellett.

Az tökéletesen jogosult, hogy az ifjúság a magyar nyelvű tisztizsgát kérelmezzi; az tökéletesen helyes, hogy a magyar nyelv dominanciának kiterjesztése iránti kívánatokat az ifjúság ébren tartja, de az már túlzás, hogy az ifjúság a honvédelmi miniszter ellen igazlat demonstrációba bocsátkozott. Ilyen kérdéseket nem lehet demonstrációval elintézni, sőt inkább csak elmergesíteni és a megoldás lehetőségét veszélyeztetni.

A mint említve volt, a kérelem maga jogosult. Mert a miniszter azon feleletre, hogy most is lehet a magyar nyelvet a vizsgán használni, nem eléghet ki senkit, a ki tudja, hogy az csak a vizsgáló bizottság mintegy kegyelmei érzelmének a következménye. A kivel szemben ez az alanyi szempont nem alkalmaztathatik, az — bármilyen intelligens fiatal ember legyen is különben — elbukik. És itt rejlik a dolog vejele. A hadsereg érdekei veszítenek azzal, hogy a német nyelv uralma folytán számos olyan erőt kénytelen nélkülözni, mely kitűnő tisztizsgát tudhatna.

Ennek a paritásnak tehát előbb-utóbb be kell következnie. Elementaris erővel fog a magyar nyelv is érvényesülni a hadsereg életviszonyaiban; csak nem kell azt erőltetni különösen olyan viszonyok között, mint a maiak, a melyek nem alkalmasak arra, hogy bármily tekintetben is a hadseregben olyan újítás álljon be, a mely több bübökül használatathatná fel arra, hogy a magyar nemzet ellenségei bebizonyíthassák, miszerint a magyar chauvinizmus mily káros befolyással volt a hadseregére nézve.

Minél jobban szilárdul meg a mostani közjogi helyzet, annál jobban el fognak oszlozni a régi rendszertől megmaradt elavult nézetek és annál könnyebben fog a hadsereg életén belül is a magyar nyelv paritása érvényesülni. Az okosabb hallgat és várja a kedvezőbb körülményeket. S erre várva: ifjúságunk akkor fog a leghatározottabban és egyuttal a legesélyesebben cselekedni, ha jól megtanul németül, mely nyelvenek tanítása körül képzésalkalmak az eddignél nagyobb buzgalmat kell kifejteniök, leteszi a tisztizsgát és tömegesen belép a közös hadsereg kötelékébe, melynek tisztizsgái ma már a legfényesebb és legjobban javadalmazott existenciát biztosítják. Mig ez meg nem történik, hiába való minden harag és keserűség, mert a közös hadsereg tisztikara megfelelő számú magyar elemek nélkül soha sem fog magyar lenni.

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

Angelus Domini.

— Irta: Aggteleki (Ullein) Ferenc. —

A „Pécs“ eredeti tárcája.

(Vége)

Nem volt nehéz dolog a kántori lakot megtalálni. Ugy írták le, hogy bátran bemehetek a legrosszabb házba, ott fogom találni, a kit keresek. Ugy fogadtok az öreg ur, mintha régi jó ismerősök letünk volna.

— Isten hozott öcsém! — mondá — foglalj helyet s azután mondó el, mi járban jöttél.

Megkínáltak helylyel, de nem lévén mire ülni, nekítámaszkodtam a falnak.

— Öcsém! te tetszel nekem — mondá az öreg ur. — Ugy látszik, hogy a gyakorlat embere vagy s hogy az élet elég korán megtanított arra, hogy nekünk szegényeknek nem lehet nyugodnunk, csupán csak támaszkodnunk. Olyan vagy, mint egy újdonsült Diogenes. Látod fiam, Pythagoras a számok byerog-lifjeire fektette tanát; Xenophanes tagadásba hoz minden létezőt s a tényeket az emberi elme képzelmeinek tudja be; Zeno azt állítja, hogy nincs többség, mert minden a részek tömörülése, hogy nem létezik mozgás, mert a befutott pálya a képzeleti pont fontosságát képezi, tehát örökös megállapodás. Öcsém! ezek mind bolondok. Az élet meghazudtolja őket. Pythagoras a földet akarja kimozdítani sarkából; de nem talál támaszpontot. Te kineveztél őt, mert lám, megtudsz támaszkodni. Xenophanes szerint nem létezik semmi megtörtént dolog. Csak egy hétig volna az én vendégem, majd meggyőződök, hogy az éhség és nyomor mily keserű valóság. Magyarországon sok tanítót bölcsesté tett a pálya és fogadni mernék, ha

felszólíttatnának egy bölcsezettan megírására, bizonyára a koplalásra vezetnénk vissza minden tant, már csupa kollégiálitásból is. Zeno azt állítja, hogy nincs mozgás. Furfangos egy elmélet. Hát téged nem-e a nyomor mozgósít öcsém! És most mire mentünk okoskodásunkkal? Hogy az életbölcseesség föfeltétele a szükség. Ég megtanít támaszkodni és mozogni.

En türelmesen végighallgattam az öreg ur bölcselkedését s őszintén megvallva, az egészről csak annyit értettem, hogy bölcsek vagyok, mert tudok támaszkodni és mozogni. Azután elmeséltem életörténetemet s úgy láttam, hogy az öreg ur rokonérzettel viseltetik irántam.

— Sebaj, édes fiam! — mondá a jó öreg — én is szegény vagyok; de megvisszát Xenophanes tana, hogy én a szegénységet csak úgy képelem. Tarts velem édes öcsém, üljünk össze és képzelődjünk ketten, talán akkor majd nem leszünk éhesek. S ha mégis megéhezünk, nevéssük ki magunkat ez oktalansággért, legyünk bölcsek és fogjuk rá a szegény hasra, hogy csak képzelődik. Ha érzesz ezen bölcsezt iránt hajlomot, akkor nálam maradhatsz, talán ketten jobban tudunk képzelődni. De minden előtt egy pár kérdést. Tudsz-e orgonálni.

— Nem! — válaszolám — de orgonát nyomni tudok.

— Na! ez jó jel. Tehát az orgonaművészet alapelemeit már ismered. Erre az alapra majd ráépítjük a klavirurát is. Hát a hangod milyen?

— Bocsánatot kérek urambátyám, — mondám szemlesütve — nem merek dicsőkedni.

— Fiu! te furfangos ember vagy. Talán csak nem akarod azt mondani, hogy nincs mivel dicsőkedned?

— Hát annyit mondhatok, urambátyám, hogy az iskolában sokszor kellett szóló énekelnem. Betanultatták velem a zeneirodalom klasszikus termékeit s élénken emlékszem, hogy a legmelancholikussab

részeknél is kacagási inger fogta el a hallgatóságot. Már most nem tudom, hogy én, vagy ők nem értették meg a szerző intencióit, elég az, hogy én énekeltem drámai hangmódban, pajtásaim pedig kacagtak, mintha az én hanganyagom a megtestesült humor lett volna. Nos, mit szöl ehhez urambátyám?

— Édes öcsém! már megbocsáss; de nekem nincs oly magas zenei képzettségem, hogy énekesköl-ládat meg tudnám érteni. Lehet, hogy te egy csodagyermek vagy, ki az énekeskölöknek egy új irányt fogsz adni s ez a művészetnek mindenesetre magasabb foka lesz. A melancholiát kacagják, a humoreszk felett pedig sírnak. Te egy új zenebolygó vagy, akit még eddig nem fedeztek fel s akit nem tudnak megérteni. Már pedig azt olvastam, hogy aki a kort megelőzi, vagy nem tud azzal haladni, az szerencsétlen ember. Mi lesz már most akkor, ha mindkét műajt egyesíted? A hallgatóság bizonyára megbolondul, mert nem tudja, hogy sírjon-e, vagy nevéssen. Legyen azonban bármiként, én szívesen látlak, most csak rajtad áll a vásár.

Mi tagadás, én nem éreztem hivatást az éhezésre. Nem is mulasztám el az öreg ur előtt ezt bevallani.

— Kedves öcsém — én nem erőltettek; hanem mégis hallgadj meg a hálás közönség pénzüsszagu tanát. Azt mondják, hogy akik másokat tanítanak, azok ragyogni fognak, mint a csillagok az égen. Látod, a szegény tanítóknak nagy szükségük van am az ily nagyhangú frázisokra; mert ha még a ragyoghatás reményét sem helyeznek kilátásba, akkor biz a mi életünk a fénytelen koplalás folytonossága lenne. Ha már koplalunk, legalább koplaljunk fényesen. Látod kedves öcsém! mióta e tant ismerem, azóta csillagvizsgálóvá lettem. Megismerkedtem Eridanus, Anterus, Centaur, Atair stb. csillagokkal; de egyik sem hasonlít a falusi iskolamesterhez. Csak legalább egy szerencsétlen preceptor találtam volna! Nincs

nekünk ott helyünk. Megcsaltak bennünket. De én nem sokat bibelődöm ezzel, mert én tudok ragyogás nélkül is koplálni. De mire való is az evés? Azt mondják, hogy elégedjünk meg azzal a dicsőséggel, amelyet a haza boldogítására tett fáradozásunk tudata nyújt.

— Már megbocsássom, urambátyám, hogy szava elé állok — ezek igen szép szavak; de soványak, mint mi ketten. Lehet, hogy én mindent a has szempontjából fogok fel; de tapasztalásból mondom, hogy e frázist túlkialtja a has korgása. A lehetetlenné vált ideákat megsemmisíti a gyakorlati élet prózája! Az életben tényekkel és nem nevésségek frázisokkal számolunk! Kurta dicsőség biz az urambátyám, másokat tanítani, nevelni, hogy ezekért is mi koplaljunk. Már én nem kérek az ily éhezve ragyogásból. Nem! — urambátyám, én nem tartok Xenophanessel; beállok inkább fináncnak és eszem dohánycsutakat.

— Kedves öcsém! — mondá az öreg ur nyugodt méltósággal — látszik, hogy még nagyon fiatal vagy. Az emberben mindig több legyen az ész, mint a szenvedély. Én már öreg ember vagyok, végig tanultam egy hosszú életiskolát, a küzdelem, a megpróbáltatások egész láncolata feljogosít arra, hogy tanítást adjak nekéd. Most egyedül állok a világban! Egykor teleségem is volt, akit nagyon szerettem. Gyenge idegzetű lévén, e nevedes lakás pár év alatt tönkre tette egészségét. Nem írom le azon nyomort, melybe nőnek betegesége döntött bennünket! Én főztem, mosogattam, söpörtem, tanítottam és nyomorító nömet ápoltam, amint csak egy gyengédnek szerető férj ápolni képes! Eladtam minden nélkülözhető ruhámat, hogy orvosságot vehessek! Én dideregtem, de a szenvedő nőnek nem volt szabad látni, hogy én fázom, — eltávolítottam a nélkülözésnek eltávolítható felszátát, nehogy a szeretett hitves kedélyét még jobban lehangozjam! Három évig mondhattam enyémnek s azután elrabolta tőlem a halál! Két kis gyer-

A Loncsár-ügy és a sajtó.

Olvasóink tudják, hogy lapunk a Loncsár-ügyben kezdettől fogva a legtárgyalogabb módon s a lehető legszűkebb mértékben hozott tudósítást. Jeleztük az ügy keletkezését, megemlékeztünk a fejelelmi vizsgálat elrendeléséről, tudatuk az elmarasztaló ítéletet: az elmozdítást s ezzel részünkről befejezettnek tekintettük e tárgyat, lemondva annak minden további, hirtap utján leendő megvitatásáról — bármily csábító volt is különben erre az alkalom s bármily teljesen birtokában voltunk is a legmegbízhatóbb adatoknak — részint azért, mert a való tényállás részletes előadása csak a közérkölciség rovására eszközölhető volna, főként pedig azért, mert Loncsár József dr ügye a legilletékesebb hatóság által fejeztetett be. Loncsár vétkezett papi és tanári hivatása s így emberi kötelességei ellen; a vétkes elvette megérdemelt büntetését, ő erkölcsileg halott s azt tartottuk: de mortuis nil, nisi bene. . . Minthogy pedig jót nem mondhattunk volna, hallgattunk. Ezt a példát azonban nem mindenki követte s éppen ezért kell most egy-más elmondanunk.

A „Pécsi Figyelő” ugyanis, a ki Loncsár mellett már előbb egy ízben, még a vizsgálat folya m á b a n felszólalt, március 19-iki számában, tehát az elmozdító ítélet kihirdetése és foganatosítása után „A jogakadémia esetéhez” című cikkében megbeszélte Loncsár elítélését és ennek ügyét magáévá téve, Loncsár József drt úgy tüntette fel, mint áldozatot, kinek — mint kijelenté — ő, „P. F.” a legnagyobb elismeréssel adózik; továbbá sajnálatát fejezi ki, hogy Loncsár ellen (Egy Deszói azon feljelentése, hogy a nevezett tanár előadásai erkölcsiségbe ütközö elveket tartalmaznak és hogy a nevezett tanár a jogászok ügyeibe avatkozik) ily vádakot általán vizsgálat tárgyává tehettek. Ezután a tanukihallgatásokról szólva azt mondá, hogy a vádak teljesen alaptalanoknak nyilvánultak.

Egy másik állítása a „Pécsi Figyelő”-nek, hogy a fejelelmi bíróság Loncsár ügyében tartózkodott ítéletet mondani és csupán véleményadásra szorított, fenntartva a megyés püspöknek, mint kegyurnak a szabad rendelkezést és Loncsárt — tekintettel 11 évi tanári buzgó működésére, végzett tanulmányaira, tanusított ügyszeretetére, nemes (!) törekvéseire, mely ha még hibázott is, de minden szándékoskosságot kizár (!?) — a megyés püspöknek megkegyelmezése ajánlva. A püspök azonban Loncsárt állásától felmentette, mely ítélet a „P. F.” szerint tulszolgóú.

A „Pécsi Figyelő”-nek az előadottak szerint ismertett cikkében nyilvánuló felfogása s az egyes fővárosi hírlapokban az újról időszaoként megjelent, Loncsárt pártoló, mentő és dicsőítő hazug közleményeken méltán felháborodva a „Pécsi Hírlap” mult heti csütörtöki számában hatalmas cikkben adott kifejezést méltatlankodásának, a miben vele minden igaz érzésű ember osztozik, melyet azonban szerintünk nem a kellő címre intézett, mert a „Pécsi Hírlap” úgy fogja fel a „Pécsi Figyelő” emlitett cikkét, mint Loncsárnak, vagy pártolóinak művét, holott abban nem Loncsár, vagy pártja, hanem a „P. F.” szerkesztője nyilatkozik.

E nyilatkozatra Feszti Károly dr kanonok, a Loncsár-ügyben kiküldött fejelelmi bizottság elnöke a következőleg válaszolt:

Dr. Loncsár József, a pécsi püsp. joglyceum rendkívüli tanára ellen folyamatba tett fejelelmi ügyre vonatkozólag hírlapi közlemények jelentek meg, melyek közül különösen a „Pécsi Figyelő” f. évi március 19-én megjelent 12-iki számában „A jogakadémia kérdéséhez” című alkotott, azért érdemel különös megemlítést, mert dacára annak, hogy e cikk megjelenése Loncsár József drt úgy ítéletileg elítélte és püspök kegyur a nagyméltósága által az ítélet megrovótva, a való által annak módja szerint közölte, e cikk mégis annyira tel van a valóságtól eltérő állításokkal, miszerint az ítélet igazság, mint az egész fejelelmi eljárás kifogásolatlanságát iránt támadható kételek kikerülése céljából és a fejelelmet közvéleményre való tekintettel inditatra érzem magamat követ kezépek igazítani helyre a valóban állításokat.

Az idézett közlemény következő állításával szemben: „A fejelelmi bíróság tartózkodott ítéletet mondani, csupán vélemény-adásra szorított, fenntartva a megyés püspöknek mint kegyurnak a szabad rendelkezést, a való tényállás a következő: „A mélt. pécsi püspök, mint a joglyceum kegyura által kinevezett fejelelmi bíróság 1877. február 23-án tartott ülésében következőleg egyhangulag ítélt: Loncsár József dr a pécsi püsp. joglyceum nyilvános jogi előadásain a vallás és erkölcsösségnek a Megváltó, Szűz Mária és a szenteknek, valamint a r.m. kath. egyház intézményei, tanáinak és a papirendnek durva megtámadása és kigunyolása, a joghallgatások szemben tanusított botránys magatartása, nemkülömben tanári társai elleni árnyajai által elkövetett leg súlyosabb szolgálati kihágásokban vétkesnek mondaná ki s fegyelemre s a fenntartó szamos sa yosító körülményre, tanári állásától elmozdítatik.

mekezt hagyott hátra, hogy megoszassák az atyának nyomorát, hogy folyton szemlélnem kelljen sápadt arcukon a nyomokat, melyeket a nélkülözések hagytak maguk után! Oh! én nagyon sok szenvedtem! Soha sem esett nehezemre a munka, dolgoztam és tanítottam; de majd a szivem hasadt meg, amidőn kis gyermekeim beestett halvány arcából az eltitkolt éhséget kellett kiolvasnom és én sokszor képtelen voltam ezen éhség elnémitására egy falat száraz kenyert nyújtani! Öcsém! ha csak teheted, kerüld ki az ételskola e borzasztó részletét! Ennél keserőbb leckét nem tanulhatsz! Kis leánykám is meghalt, elment édes anyja után oda, ahol nem érzünk éhséget, ahol már nem kell kenyér! Fiacskámat mesterségre adtam. Becsületess ember lett belőle. Örökölte tőlem a becsületess szegénységet. Nézd! most egyedül állok a világban; minden vagyonom e rongyos kabát, big élezők a lyuk rajt, legalább kiragoyghat belőle a dicsőség fénye! Én többet áldoztam föl e pályának, mint amennyit szabad lett volna — én az egész családotm feláldoztam! Látom könnyűdből, hogy megértettél. Tanultál, — most tanuld meg ezen ismeretet az életben érvényesíteni!

Azon állítás, miszerint „a fejelelmi bíróság a panasz alatt levő tanárt a megyés püspöknek — tekintettel 11 évi tanári buzgó működésére, végzett tanulmányaira, tanusított ügyszeretetére, nemes törekvéseire, mely ha még hibázott is; de minden szándékoskosságot kizár — megkegyelmezése ajánlotta” ellentétben áll az ítélet indoklásának azon szavaival: „Enyhítő vagy mentő körülmények nem találhatók, miért is a legulyosabb büntetés volt alkalmazandó.” súlyosító körülményeket ellenben az ítélet indoklása nagy számban sorol föl. Megkegyelmezésre való ajánlás még szóba se került.

Azon állítás, hogy a kihallgatott: 0 s néhány jogász közül felének vallomása többé kevésbé terhelő, másik felé teljesen felmentő volt” nem egyezik meg a való tényekkel, mert 37 tanu közül nem volt több háromnál, kiknek vallomása Loncsárra terhelő ne lett vo na, ezek közt volt olyan, ki meg azt is tagadta, mit Loncsár maga is beismer. A többi és főképp azon tanuk vallomásai, kikre Loncsár maga mint „legszorgalmasabb”, „legintelligensebb”, „legjobb” tanítványaira hivatkozott, a legerhelőbbek valának.

A vádak alaptalansága mellett szót a panasz alatt levők kifogásolatlanság, tisztaság, szepőtelenség magán ölése. Ez állításra meg kell jegyezned, hogy Loncsár már 1877. november 20-án 2286 sz. a kelt püspök kegyuri határozattal kénytelen, elbocsátással fenyegetés mellett megdorgáltott és 1881. évb. a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága által ismétetlen feddésben részesült, fegyelemre és más irány követésére utasitva lett.

A kegyurnak bármikor jogában áll az intézeti tanárokat állásuktól felmenteni, még ha okot sem szolgáltatnak rá; minden alapot nélkülözve állítás, melynek ellenkezője Loncsár esete leginkább bizonyítja, mert még olyan piratnál súlyos ügyben is, mint Loncsáré, midőn a kegyurnak a szabályzat értelmében csakonyan joga lett volna a tanart rogtan elbocsátani, előleges vizsgálatot és eljárás rendelt el, mely minden tekintetben, de különösen a védelem szabadsága szempontjából minden kifogáson felül állt.

Hogy Loncsár „tehetsége miatt már rég képezte üldözést tárgyát, az igazságtól oly távol áll, hogy alólani se érdemelt. Hogy Loncsár üzemelt 11 évig folytathatta, bármire inkább mutat, mint üldözöttesre.

A joggyeztetek közül, kik már állásoktól töltenek be ez életben, mint ilyenek semmi intézeti preszió alatt nem állnak, hatvanan irtak alá egy nyilatkozatot volt tanáruk érdekében.” ebből annyi igaz, hogy a vizsgálati iratok közt fekszik egy nyilatkozat 18 aláírásával, ezek közt van olyan is, ki a joglyceum törzskönyv tanúsága szerint Loncsárt soha nem is hallgatta, mégis bizonyítani akar. Hogy a kihallgatott joghallgatók közül valaki intézeti preszió alatt állott volna, teljesen valótlan, való ellenben az, hogy a vallomások az is kiderítették, hogy a vallomásokra preszió Loncsár érdekében gyakoroltott.

Es e vallomások alaposágát azzal cáfolta meg legfőnyesebben, hogy volt benne annyi félreírás, hogy az ítélet kézbesítése után legott tévovázás nélkül, mint igazi pap, püspöknek teljes rendelkezésére bocsátotta magát.” Mennyiben cáfolhatja Loncsárnak e tette a vallomások alaposágát, nem tudom megérteni, valamint azt sem, mi mutat e tetteiből az igazi papra: 0) egy tett, névsz. egyszerűen a puata existentiá az is tehető, ez rá névsz. egyszerűen a puata existentiá kérdése volt és más egyéb jelentőséggel nem bírhat.

Ennyit akartam egyedül a puata igazság érdekében kijelenteni s ezáltal a sajtót és közvéleményt a céltasos félrevezetések ellenében óvni. Pécs, 1887. március 24-én.

Dr. Feszti Károly.

székesegyházi olvasó-kanonok, mint a kiküldve volt bizottság elnöke.

Es mit felelt a „P. F.” e teljesen megsemmisítő cáfolatra, melynek feltevéll, ha a közudmasi dolgok nem beszélének is, az irónak: Feszti Károly dr kanonoknak — magas állásától eltekintve — osztatlanul elismert igazságossága a legnagyobb kezeség. Talán azt mondta: Nem ismertem az ügy állását, rosszul voltam értesítve, méltatlan embert pártfogoltam, de: tévedni ember dolog — beismerem, hogy hibáztam? — Épességem nem; hanem Feszti kanonok cáfolatát közölve annak ellenében kijelenti, hogy azért fenntartja véleményét, a mi más szavakkal azt jelenti, hogy bármint mondanak is a vizsgálat adatai, bármily társadalmi bünök kerültek légyen is annak nyomán felszűrve, bármily szigoruan törvényes alakítások magatartásával járt is el nehéz tiszteben a fejelelmi bizottság, melynek tagjaihoz a részrehajlásnak még csak gyanúja sem fér — azért Loncsár József a „Pécsi Figyelő” szerint a Megváltóhoz hasonló áldozat, ki intézeti preszió alatt állott tanítványok tanuságtételével alaptalan vádak nyomán elítélte el a püspök által, a ki ez által — minthogy Loncsár távozása a „P. F.” szerint nem fog a pécsi jogakadémia javára való — megkírosította a pécsi jogakadémiát.

Ez a jelentése a „P. F.” vélemény-fenntartásának, mit azonban, meg vagyunk győződve, egyetlen ép eszű és szívű gondolkozó ember sem fog neki elhinni.

Es ha valaki azt kérdezi, a mint hogy sokan kérdezik: mi lehet annak oka, hogy egy hírlap, melynek az igaz, jó és szép eszméit kell és szabad pártolni — a hazugságot veszi védő szárny alá, sőt ennek érdekében a társadalmi tisztességgel harcra kél? — e kérdésre, ha akaróknak, azt mondhatnók: „par nobile fratum” és „similis simili gaudet.” Ugy

tanítóval találkoztam már az ország különböző részén? Egy szép tanulmány-anyag, amelyről köteket tudnék írni! A tanítók kezébe van lerakva a nemzetek kultúreléte, — a tanítók jelene a nemzetek jövőjének bázisa, — az egész nemzet egy nagy iskola, ahonnt a szellemi létképesség anyagát merítjük s e források őrei a tanítók, akik a forrást meg is mérgezhettek! S mi ezen nagy missziójuk jutalma? Kevés kivétellel rut halálanság, egy kis kétszeres, vagy rosta-alja! Szerencsés Meriattó, boldog Franciaország! Ott egy mutogatják a miköplakokat, — nálunk pedig azon tanítókat lehetne mutogatni, akik tisztességes existenciával dicsekedhetnek!

Több év eltelte után K. . . falun utaztam keresztül. Melegtóztam az öreg urat. Egyőnk sem tudott a melegtóztól szóhoz jutni. Ő azon csodálkozott, hogy nekem tisztességes ruhám van, — én meg azon, hogy ő tőrhetőn van equiprozva, sőt még két székje is van. Megöleltük, megcsókoltuk egymást. Azután leültünk és elmeséltük élményeinket.

hiszszük azonban, hogy az igazi ok kevésbé terhelőbb s nem más, mint hogy a „P. F.” e pártolással akarta leróni halálját Loncsár iránt, ki a „Pécsi Figyelő”-nek évek hosszu során át sugalmazója volt s az egyházi dolgokban, ha tényleg nem is, de szellemileg munkatársa.

Kétség kívül szép dolog a haládatósság, valamint a következetesség is, de az első — csak az okosság határai között, a második — csak igaz ügyben. Hogy a jelen esetben sem az első, sem a második megoszorítás esete nem forog fenn, azt hiszszük: mindenki előtt világos s meg vagyunk győződve, hogy eljön az idő, midőn a „Pécsi Figyelő” is le fogja ezt látni. Csak attól félünk, hogy ekkor azt fogják mondani: Tarde post festa cantare.

Felhívás a magyar gazda-közönséghez! Alóhírottak mint az Első magyar általános biztosító-társaság által alakított jégbiztosítási szövetség fejelelmi és vizsgáló-bizottságának tagjai, mai napon Budapesten összejövén, megalakulásukat határozatilag kimondottuk, a fejelelmi és vizsgáló-bizottságunk kiegészítését, az eddig követett választási mód szerint ápril havára halasztván azon okból, hogy az időközben belépendő szövetségi tagok és az eddig még nem képviselt vármegyékre is fordíthatassék tekintet.

Meggyőződés szerzve magunknak az eddig már tényleg belépett szövetségi tagok számáraól és az általuk lekötött évi díjbevételről, ezt oly tekintélyes alapnak találtuk, hogy a szövetség fennállását teljesen biztosítottunk nyilváníthattuk.

A törzs-bevallásban foglalt feltételeken kívül, az Első magy. általános biztosító-társaság részéről még több fontos előnyök biztosítottak a szövetségi tagoknak, melyek közül felemlítjük első sorban a szövökezet autonómájára vonatkozó üdvös intézkedést: továbbá a társaságunk fizetendő 5% igazgatási díjnak a 2-ik és 3-ik millió forint díjbevételnél 1% -kal történt leszállítását; a szövetség és a társaság közt netalán felmerülhető vitás kérdésekre nézve egy választott bíróság alakítását; és a költségek felosztásánál az új életbiztosítási díjak aránylagos felvételét.

Mindezen újabb feltételek, egy a társaság és a szövetségi fejelelmi és vizsgáló-bizottság közt létrehozandó külön írásbeli megállapodásban fognak foglaltatni.

Most miután egy a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége, mint annak fejelelmi és vizsgáló-bizottsága megalakultnak mondatott ki, még inkább érdekében fekszik minden szövetségi tagnak, hogy rokonát, barátját, szomszédját, ismerőseit a szövetségbe való belépésre kérje fel és ösztönözze; mert minél nagyobb kiterjedést veend a jégbiztosítás, annál biztosabb annak felvirágzása, annál nagyobbakká válnak a minden egyes tagra háruló előnyök.

Azon újabb kedvezmények, melyeket jelezünk, nagyobb ösztönzésül szolgálhatnak mindazokra, kik még eddig tartózkodtak a belépéstől.

Felhívjuk tisztelt gazdátársainkat, hogy most a tavasz közeledtével sorakozzanak mellénk, lépjenek be a jégbiztosítási szövetségbe, mely a magyar gazdák érdekeinek minden tekintetben megfelel. Aljünk sajtó lábainkra és kövessük azon közmondást, hogy: „Segíts magadon, az Isten is megsegít.”

Most már egy önálló testületet képeznék, magunk intézzük ügyeinket, autonómiát biztosítottunk magunknak és oly támaszunk van az első magyar általános biztosító-társaságban, mely szilárd anyagi állásban kívül a magyar gazdaközönség érdekeit hazafias szeljében viseli szíven.

Legyen tehát minden szövetségi tag apostola, terjesztője a szövetségi eszmének, járuljon hozzá mindenki annak terjesztéséhez és nagyobbításához, hogy azon cél, mely a megalakításnak indokul szolgál t. i. a jégbiztosítási díj fokozatos leszállítása minél előbb és minél nagyobb mértékben általánososan elérhetőssék.

szenvedéseit részvétlenséggel nézheti, az nem érdemel, nem nyer szeretetet másótól; mert a szeretésnek csak szeretés lehet jutalma s mert az emberi szív szeretere van alkotva: csak a szeretet elégítheti ki azt?!

Ki az a Troll Ferenc? Egy ember, akinek összes ambíciója abban rejlik, hogy felkeresse a nyomor tanúyát s aztán bőkezűséggel segít a nélkülözőkön. Ez a legegyszerűbb, de leghívebb jellemzése! A legszebb jellemvonás. Boldog ember az, akit így jellemezhetünk s mi büszkéek vagyunk, hogy őt magunknak mondhatjuk, éreztethetjük!

Jótéteményeinek egész sorozata előtt állunk. A szegény és szorgalmas tanítók segélyezésére, 20,000 ftr alapítványt tett. Az (lemi csapással sujt ott lelkeseket 20,000 ftrnyi alapítvány kamataival segiti. Tekintve a római pápa szorult helyzetét, kényes anyagi viszonyait, ennek segélyezésére 10,000 ftr alapítványt tett le; de ezen letét csak időhöz kötött jelleggel bír, mert ha a pápa sorsa javulna, akkor az alapítvány elveszti címét s lehet, hogy idővel az is a tanúgy emelésére fordíttatik. Nagy-Mányokon új iskolát építtetett, a paplaktól egészen újóbt átalakíttatta, a templomot kifestette, új toronyjával és harangokkal látta el stb., mely építkezés szintén 20,000 ftrt árt a került. Az országos hírek örövendő Kiss György szobrászt és Graits Endre akadémikus festőt is ő tanította, kiknek kiképzetésére 10,000 ftrjába került. De számos intézeteket is szivesen támogat szerény gazdalkodása által megtakarított filléreivel. A Rudolfinum árvaházra 1000, az egyik elmebeteg intézetének 3,500 ftr alapítványt tett le. A sz. Háromság szobor stílszerű restaurálására 1500 ftrt adományozott. Legújában a Szepessy-szoborra 1300 ftrt.

Husz, 25 év alatt a tanítóképző-intézetre, a kisebb papnöveldekre, templomokra, iskolákra, irodalmi vállalatokra, a Szt Pál-Társulatra, a pécsi szegények javára, „Betegpapak segélyező-intézetére”,

Budapesten, az 1887. február hó 28-án tartott fejelelmi- és vizsgáló-bizottsági ülésből.

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének fejelelmi és vizsgáló-bizottsága:

Jankovich László gróf elnök. Melczér Gyula alelnök.

Anyos László, Bittó Béni, ifj. Bleuer Lajos, Forster Géza, Herényi Gothárd Sándor, Gerlicy Ferenc báró, Jézenszky Béla, Márfly Emil, Manoilovits Gliza, Nádosy Kálmán, Neumann Frigyes, Pálffy Ferenc, Pscherer József, Skublits Jenő, Simay Fde, Thurn-Taxis Egon herceg, Váshelyi László.

Az emlitett urakon kívül még a következő szövetségi tagok fogadták el a reájuk esett választást a fejelelmi- és vizsgáló-bizottságba, kik azonban a gyűlésen részt venni akadályozva voltak és pedig: Jászay Jenő, Öttömösy Magyar József, Vermes Mihály, Vicmándy Ödön, Wenkheim Frigyes gróf, Zeyk Gábor.

A pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyező egylet március 27-én, vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését, melyet Tauszig Armin alelnök nyitott meg, kijelentve előre, hogy nincs azon helyzetben, hogy bármily állást az egyletnél továbbra is elfogadhasson, mit e ak sajuálhatunk, mert Tauszig Armin ur minden tekintetben kitűnő vezetője volt az egyletnek s bő része van annak felvirágztatásában. Ugyaníly kijelentést tett Furst Gyula egyleti főjegyző, ki már hét év óta piratlan szorgalommal s nagy áldozatokkal hozza működött, mint az egylet legfontosabb teendőit végző hivatalnok. Sajnálatlalt vette ezeket a közgyűlés tudomásul és Furst urat az évi jelentés felolvasása után hosszan tartó éljenzessel tüntette ki. Az évi jelentésből sokféle, az egyletnek ugy az önképzés, mint a betegsegélyezés terén kifejett működéséről nyerünk tudomást. Az egyletnek megboldogult elnökéről: Schapring Zsigmond, valamint az egylet többi elhalt tagjairól megalótt szavakban emlékezett meg a főjegyző. Dicséretre méltó tény, hogy az egylet könyvtára 593 forint áru, többnyire magyar irodalmi művekkel szaporítottatva a leloyolt évben. Ha Magyarországon minden egylet így pártolná a magyar irodalmat, nem volna szükséges az irodalmat terjesztő egyesületnek arra az egyleteket külön felhívni. Az évi jelentés felolvasása után következett a választás a következő eredményvel: Elnök: Ulmann M. Károly. Alelnök: Naschitz Adolf. Főjegyző: Steiner Samu. Aljegyző: Herzer Mór. Penztáros: Lang Jakab. Könyvtárnok: Klein Rezső. Választmányi tagok: Engel Lajos, Grünbaum Antal, Klein Jakab, Kohárits N. János, Plichta Ferenc, Reinfeld Ödön, Raab Gábor, Schön Zsigmond. Választmányi póttagok: Braun Gábor, Spitzer Benő. Számvizsgálók: Wollner Fülöp, Wallerstein Ede. Mint látjuk, az elhalt elnök helyébe Ulmann M. Károly urat nyerte meg az egylet elnökül, valamennyi tag teljes melegezésére és örömeire, mert Ulmann urban oly derek férfiat nyerte, ki az egyletet bizonynyal érvényre fogja emelni, s ismert tapintatosságával egy pénzügyi, mint társadalmi szempontból csak hasznára fog válni az egyletnek, ha annak tagjai s a választmány ebben neki segédkézet fognak nyújtani, minek ellenkezője fel sem tehető. Nem így sikerült a dolog az alelnöknek megválasztásával. Ezen tiszteletbeli állásra egy néhány napjal a közgyűlés előtt megtartott értekezleten Tauszig Zsigmond helybeli bolkereskedő lett jelölve, ki az egyletnek valóban hasznos szolgálatakat tehetett volna, ki ellen azonban néhányan, nem gondolva e humanus egyletnek a pártoskodásból kifolyó kárát, nagy és győzelmes izgatódtak vittek végbe a fölszínre jött ellenjelölt: Naschitz Adolf érdekében, megvárva azon szép egyetértést, mely az eddigi választásokon uralkodott.

Az alelnök választás eredményével — mint értesülünk — igen-igen sokan ninesnek melegegedve és pedig — s ezt hangsúlyozzuk — nem személyi okokból, hanem főként azon körülmény miatt, hogy Naschitz Adolf ur nem tud magyarul, mi magunk véve is szomorú dolog ugyan, de mégis elnézhető egy magán-embernél. Tegyük fel azonban, hogy az egylet kebelében valamely ünnepléyes alkalommal az alelnöknek valamit el kellene mondani, vagy éppen beszédet tartani; azt gondolja-e az alelnök, hogy azt az egyletnek tagjai, kik mindannyian magyarajkúak, majd némélt hallgatják meg? Mi föltételezzük azt az egylet minden egyes tagjáról, hogy ez ellen teljes hatalmával tiltakoz-

egyletekre, társulatokra, a csángókra stb. legkevesebb 20—25,000 ftrt költött. Hát ami nem jegyzetelt fel?! Szorgos utánézés, büngszékes után sikerült a mi nemeslelkű „Angelusunk” jelentékenyebb összegben tett jótéteményeit 125—130,000 ftrban megállapítani.

Itt tehát a numerusok beszélnek! Nem kísérlem meg e kimagasló character-alakot eldicsérni, hisz tettei a legünneplibb fényt hordják magukon, a legszebb dicséret tetteiben rejlik! Tettei nagyságából nem szabad elvonni egy parányit sem, a dicséret halvány szavával. Az ő jótéteményei nem szorulnak hírlapi megörökítésre, mert magukon viselik az öröklet jellegét! Jótéteményeinek gyümölcését mindig fogják egyesek élvezni, — a jöttevő emléke köztünk marad, — a nemeskeblű embert folyton a szívtünkben érezzük, — az ő neve az emberek szívébe van belevésve, ott van megörökítve, — az egyéni nagyság monumentális pyramisa az emberek szívére, szeretetére van építve s az örökös, mert ezt nem semmisíti meg az idő, a feledés! Boldog ember, aki önmagának ily szobrot tud emelni!

„Ne engedjük szíveinkben elhúlni a szeretet lángját, — mondja egyik orleansi püspök — ne engedjük megcsukaitani, vagy elsatynulni kezeink közt a jötkéony művek felvirágzását. . . !”

A mi „Angelusunk” kezében nem fog elfonynyadni! Alkotásában rejlik, hogy másokkal jót tegyen! Az Isten tartsa meg e széplelkű embert, a tanúgy, egyház, irodalom, szépművészet e nemes pártfogóját, — a szegények és árvaé gyámolítóját, atyját, kinek legkedvesebb jutalma azon fájó köny, amelyet a szenvedők szeméből letöröl! Aki ily dragaköveket gyűjt, az a legigazabb gyöngyöt halászsza!

Nyilt-tér.

Szines selyem Faille Française, Surah, Satin merveilleux. atlasz, damaszt, r'psz és tafota méterenkint 1 frt 35 krtól

7 forint 45 krig egészben és darabokban vámmentesen házhoz szállít **HENNEBERG G.** (os. kir. udvari szállító) selyem-raktára Zürichben. Minták kívánatra Levelek 10 krba kerülnek.

Köszönetnyilvánítás.

✦

Mindazoknak, kik felejthetetlen szerepet tettek

ifju Mestrits Imre

elhalálása felett szives részvétük kifejezésével, úgy a temetésen való részvétükkel fadjalmunkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is leghálásabb szives köszönetünk kifejezését.

MESTRITS IMRE
es' családja.

! Előnyös mellékkereset !

100 egész 300 frtot kereshet havonta nálunk mindenki, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával

✦ tőke és kockázatás (risico) nélküli. ✦

Ajánlatok intézendők: 1673

A Fővárosi váltóüzlet-társ. Adler és Társához Budapestben.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirdelapban földesért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Niehter kiadó-intézetnek Lipešo s kérje a „Betegbarát“ ezimű röpiratot. E könyveskben nemcsak a legjobbakkal bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

✦ betegségekről szóló jelentések ✦

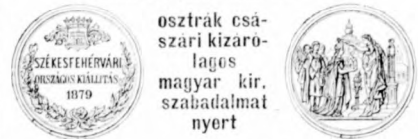
is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárítható. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvesko segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költségébe nem kerül.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által felt látt és

Szopiana-Szájszesz

h a t á s a :

1. Szopiana-szájszesz a szájszag és orrféregnek (odvas vagy mofogak, dohányszag vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomatlanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst s az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogkőképződését, védi a fogak zomanczát és óv a fogfájás ellen.
3. A szájszag orrféreg mindenemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, áditi és prosztata a foghúst és edzi a nyákhártyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp, vízzel nem elegyített szájszeszszel megnedvesítetik.
5. Diphtérius és más torokbajoknáligen sikeres garanzáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek:
1 forint 05 krajczér o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél Pécsen, *Török János* gyógyszerésznél Budapestben és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban. — *Biro János* gyógyszerésznél Kolozsváron.

Főraktár:
Dr. Schulhof Adolf urnál Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutathatók.

Med. univ.

dr. Kaufer Mór

rendel: d. e. 11—12 óráig.
d. u. 2—3 óráig.

Ország-ut 61. szám

(Wertheimer-féle ház.)

A hidegvíz gyógyintézet

az Engel-féle fürdőben Pécsen

április 1-én megnyitattik.

Villamosítás,
massage és villamos gyógyfürdők.

A vizgyógyintézet több évi fennállása óta kimutatásai szerint legjobb sikert eredményezett a legkülönbözőbb idegbántalmaknál, az emésztő szervek pangásánál, mindennemű férfi- és nő-bajok, vérszegénység, gyengeség, kőszvény- és szív-bántalmaknál stb., de különösen oly egyéneknek, kik vortorlódási bántalmakban a fej és mell-féle, gyakori fejfájásban, mellszorulásban, idegizgatottságban, álmatlanság, szédülés, szívdobogás, gyomor- vagy bélhurut, sze. szorulásban stb. szenvednek. Idült gyermekbetegségek, ugyisint scrofulosis és tüdővész ellen a vizkúra az általánosán el smert leg-hatásosabb gyógymód. **✦ Felvétel és orvosi rendezés Széchenyi-ter 2 sz. a. naponta II-V-ig. ✦**

Levelekre szivesen válaszoltatik. Lakszobák egész hóra 10-15 frt.

Dr. LÖWY LIPÓT rendelő orvos.

Mohácsi fedélcserép.

A könnyű és tartós fedélcserépekben Pécsen általánosán érezhető hiányon segitendő, a mohácsi kitűnő agyagból készített hires mohácsi fedélcserépekből

Pécsen, Ráth Mátyás urnak a vasut melletti telkén

raktárt állítottam fel,

a hol is azok bármely mennyiségben és a legolcsóbb áron eszközölhetők.

Megrendelések és vételek Ráth M. urnál eszközölendők.

ROZENTHAL S.
tégla gyártulajdonos Mohácson.

Husvétii ajándékul

csont-utánzat, vagy valódi elefánt-csont kötésben különböző szöveggel legnagyobb választék olcsó árak

diszes kötésben bársonyba, borbé, vagy vászonba kötvé kaphatók:

TRAUB B. & TÁRSA

könyvkereskedésében
Pécsen, Király-utca.

Üzlet-helyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy több év óta a Kazinczy-és O-posta utcák sarkán levő

fűszer üzletemet

a kölcsön segélyző egyesület fő-utczai palotájába

helyeztem át

s az dűsan felszerelve a mai naptól kezdve a nagy közönség rendelkezésére áll.

Scheibner János

fűszerkereskedő.

Hirdetések

1889/1886. Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a felszámolás alatt volt baranyamegyei takaré- és hitelbank végrehajtónak özv. Matokovits Istvánné szül. Berta Éva és társai végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, a Pécs városában fekvő, a pécsi 2408. sz. tjkvben fel vett 3914. lszsz. egész szöllőre az árverést 752 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi április hó 29-ik napján délelőtti 10 órakor Pécsen, a kir. törvényszék telegkönyvi irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 75 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 17.0 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóságának 1886. évi január hó 21-ik napján tartott üléséből kiadta:

Jeszenszky,
kir. törvénzoki jegyző.

1674

Pályázat

a dárdai takarékpénztárnál lemondás folytán megürült

pénztárnoki állomásra.

Évi fizetés 600 frt, ugyanannyi biztosíték letétele a megválasztandó pénztárnok által. — A folyamodványok f. évi május 31-ig alulírottához küldendők. Ez állomás f. évi július 1-én elfoglalandó.

DÁRDA, 1887. március 21.

Dr. Jellachich Károly,

igazgatósi elnök.

EQUITABLE

az Egyesült Államok életbiztosító-társasága „NEW-YORK”-ban.

Alapítottatt 1850-ben.

Biztosítási állomány 1886. dec. 31-én 1,777,000 márka.

Az új felvételek kitétek:

1884-ben	1885-ben	1886-ban
361,000,000	408,000,000	4,400,000 márka

Az összalap emelkedett 1886. jan. 1-től 1-87. jan. 1-ig 272,000,000 márkáról 321,000,000 márkára.

A tiszta nyereségtöbblet 1887. jan. 1-én 68,000,000 márkát tesz ki és a múlt évhez viszonyítva 13,000,000 márkával emelkedett.

Tőkebefektetések Európában 16,000,000 márkán felül. A költségek 3 év mulva kifogásolhatatlanok. Minden kötvény visszavásárlási és leszállítási joga 3 év mulva. A 100,000 dollárból álló részvénytőke alapszabályszerűleg csak is 7% kamatoztatik, az azon felüli sok millió rugó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatóság Magyarországrészére:
Budapest, Andrassy-ut 12.

Főügynökkés Pécsen:
MOLNÁR M. urnál.

1660

HOFFMANN KÁROLY

asztalos-műhelye és butor-raktára

✦ PÉCSEN, O-POSTA-UTCA 12. SZ. ✦

Mindenféle (saját gyártmányú) poltturozott, fényezett és konyha-butorok, szőnyeges és vas-butorok, tükörök és ablak függöny-tartók, Thonet-féle hajlított fajú nád vagy fa-ülőkéjú székek eladása.

Teljes stilszerű butorzatok, mindenféle asztalos munkák és javítások elvállaltatnak.

Butor-csomagolás és szállítás minden irányban.

Árjegyzékek ingyen kaphatók.

A legjobb kávépótlék

Manila-Velim

vörös dobozokban jeggyel.

Velimi világkáv

faládácskában földtekével.

Fügekáv

cukorsüveg alakban és a

Chocolat Velim

nevű

legfin. csokoládok

a velimi részvénytársulat gyáraiból Prágában.

✦ Kaphatók minden fűszerkereskedésben. ✦

1625

Birtok-eladás vagy bérbeadás.

Baranya-Szabolcsan egy földbirtok Pécs város közelében, mely áll egy lakóházból 5 szobával, konyhával, kamarával, továbbá egy melléképületből, istállóból és üveg-házzal, 2 pincével és két kuttal, 6 hold veteményes és gyümölcsös kertből 2 halastóval, 4 hold szőlősből és két hold lóheresből igen kedvező feltételek mellett örök áron eladandó, esetleg bérbe is adható.

Bővebb feltételek megtudhatók a pécsi kölcsönös segélyző-egylet vezérigazgatójánál.

1673